

Stichting Het Rijnlands Lyceum

Jaarrekening 2023

Inhoudsopgave**Jaarrekening**

Algemeen	3
A. Balans per 31 december 2023 (na resultaatbestemming)	4
B. Staat van Baten en Lasten 2023	5
C. Kasstroomoverzicht 2023 (indirecte methode)	6
Financiële kengetallen	6
Resultaatbestemming 2023	7
Grondslagen voor de jaarrekening 2023	8
Vaste Activa	12
Vorderingen	13
Liquide middelen	13
Eigen vermogen	14
Voorzieningen en langlopende schulden	15
Kortlopende schulden	17
Model G Verantwoording subsidies	18
Model G Verantwoording subsidies Gemeente Den Haag	18
Niet in de Balans opgenomen activa en verplichtingen	19
Overheidsbijdragen	20
Overige baten	20
Lasten	21
Financiële baten en lasten	22
Segmentatie naar onderwijssector VO/PO2023	23
Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semi publieke Sector	24
Overige gegevens	25

Jaarrekening**Algemeen**

Hierbij treft u de jaarrekening 2023 aan van de Stichting Het Rijnlands Lyceum te Wassenaar.
De rapportering is in euro's.

De Rechtspersoon

De "Stichting Het Rijnlands lyceum" (bevoegd gezag nummer 46879) is statutair gevestigd aan de de Backershagenlaan 3 te Wassenaar. Onder de Stichting vallen scholen in het VO en PO en heeft ten doel de oprichting en instandhouding van één of meer scholen voor voortgezet en primair onderwijs. Het handelsregisternummer van de Stichting is 41150857.

De Stichting valt niet onder de financiële verslaggeving van een gemeente. Doordecentralisatie heeft plaats gevonden voor het Rijnlands Lyceum Sassenheim aan de van Alkemadelaan 2, 2171 DH in Sassenheim.

A. Balans per 31 december 2023 (na resultaatbestemming)

Activa		31-12-2023	31-12-2022
1.2	Materiële vaste activa		
1.2.1	Gebouwen en terreinen	27.636.807	27.670.235
1.2.2	Inventaris en apparatuur	5.797.034	6.343.841
1.2.3	Activa in aanbouw	0	528.541
	Totaal materiële vaste activa	33.433.841	34.542.617
	Totaal vaste activa	33.433.841	34.542.617
1.5	Vorderingen		
1.5.1	Debiteuren	3.988.629	3.514.070
1.5.7	Overige vorderingen	16.070	56.049
1.5.8	Overlopende activa	1.983.543	1.953.914
	Totaal vorderingen	5.988.242	5.524.033
1.7	Liquide middelen	53.257.061	47.911.085
	Totaal vlottende activa	59.245.303	53.435.118
	Totaal activa	92.679.144	87.977.735
	Passiva		
2.1	Eigen vermogen		
2.1.1	Algemene reserve	28.536.417	26.088.431
2.1.2	Bestemmingsreserve	5.335.254	4.795.772
	Totaal eigen vermogen	33.871.671	30.884.203
2.2	Voorzieningen		
2.2.1	Groot onderhoud	10.810.378	9.369.966
2.2.2	Overig	1.795.152	1.537.437
	Totaal voorzieningen	12.605.530	10.907.403
2.3	Langlopende schulden		
2.3.3	Gemeenten / Ministerie van Financiën	7.736.193	8.314.002
2.3.5	Deposit fee	1.887.000	2.208.500
	Totaal langlopende schulden	9.623.193	10.522.502
2.4	Kortlopende schulden		
2.4.1	Schulden aan kredietinstellingen	577.809	434.476
2.4.3	Crediteuren	1.621.564	1.454.493
2.4.7	Belasting & premies sociale verzekering	4.006.319	3.752.686
2.4.8	Te betalen pensioenpremies	1.092.261	1.063.347
2.4.9	Overige kortlopende schulden	3.214.564	2.977.818
2.4.10	Overlopende passiva	26.066.233	25.980.807
	Totaal kortlopende schulden	36.578.750	35.663.627
	Totaal passiva	92.679.144	87.977.735

B. Staat van Baten en Lasten 2023

		2023	2023	2022
		Realisatie	Begroting	Realisatie
3	Baten			
3.1	Rijksbijdragen	71.746.846	64.119.442	67.546.305
3.2	Overige overheidsbijdragen	967.915	1.465.442	994.073
3.5	Overige baten	41.358.036	40.766.914	37.864.680
	Totaal baten	114.072.797	106.351.797	106.405.058
4	Lasten			
4.1	Personeelslasten	88.665.944	83.868.109	82.945.540
4.2	Afschrijvingen	3.451.742	3.503.866	3.414.181
4.3	Huisvestingslasten	8.411.769	9.277.682	7.431.771
4.4	Overige lasten	11.925.665	10.490.727	10.833.811
	Totaal lasten	112.455.120	107.140.384	104.625.303
	Saldo baten en lasten	1.617.677	-788.587	1.779.755
5	Financiële baten en lasten			
5.1	Financiële baten	1.475.288	0	132.746
5.2	Financiële lasten	105.497	105.730	110.662
	Saldo financ. baten en lasten	1.369.791	-105.730	22.084
	Totaal resultaat	2.987.468	-894.317	1.801.839
	Resultaatbestemming:			
	Mutatie algemene reserve	2.447.986	-1.120.317	1.851.885
	Mutatie bestemmingsreserve verduurzaming	350.064	226.000	295.027
	Mutatie bestemmingsreserve personeel	0		-120.633
	Mutatie werkdrukmiddelen	204.693		890.461
	Mutatie bestemmingsreserve NPO-gelden	-31.236		-1.168.929
	Mutatie bestemmingsreserve SWV	15.961		54.028
	Totaal Resultaat	2.987.468	-894.317	1.801.839

C. Kasstroomoverzicht 2023 (indirecte methode)

	2023	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	2.987.468	1.801.839
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	3.451.741	3.414.181
Mutatie voorzieningen	<u>1.698.127</u>	<u>2.032.907</u>
Veranderingen in vlottende middelen:	5.149.868	5.447.088
- Vorderingen	-464.209	4.113.994
- Kortlopende schulden	<u>915.123</u>	<u>5.242.027</u>
	450.915	9.356.021
Totale kasstroom uit operationele activiteiten:	<u>8.588.251</u>	<u>16.604.948</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen materiële vaste activa	-2.871.507	-2.058.664
Mutatie activa in aanbouw	528.541	-432.642
Desinvesteringen materiële vaste activa	<u>0</u>	<u>0</u>
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten:	-2.342.966	-2.491.306
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Toename/Afname depositfee	-321.500	97.500
Aflossingen langlopende schulden	<u>-577.809</u>	<u>-434.476</u>
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten:	-899.309	-336.976
Netto kasstroom	<u>5.345.976</u>	<u>13.776.666</u>
Liquide middelen einde boekjaar	53.257.061	47.911.085
Liquide middelen begin boekjaar	47.911.085	34.134.419
Mutatie liquide middelen	<u>5.345.976</u>	<u>13.776.666</u>
De liquide middelen zijn vrij besteedbaar		

Financiële kengetallen

Ratio's	2023	2022
Current ratio	1,62	1,50
Netto werkkapitaal	22.666.552	17.771.491
Solvabiliteit II	50,1	47,5
Huisvestingsratio	9,0	8,6
Bovenmatig publiek eigen vermogen	0,84	0,77
Toelichting berekening ratio's		
Current ratio =	vlottende activa / kortlopende schulden	
Netto werkkapitaal =	vlottende activa -/ kortlopende schulden	
Solvabiliteit II =	(eigen vermogen + voorzieningen) / balanstotaal	
Huisvestingsratio % =	(afschrijvingskosten gebouwen en terreinen + huisvestingslasten) / totale lasten	
Bovenmatig publiek eigen vermogen =	feitelijk eigen vermogen/normatief eigen vermogen	

Resultaatbestemming 2023

Conform het bestuursbesluit en de goedkeuring hiervan op NNB door de Raad van Toezicht wordt het exploitatiesaldo 2023 aan het eigen vermogen toegevoegd. En wel als volgt:

Mutatie (na toedeling resultaat CSB) Publieke Algemene reserve:

Het Rijnlands Lyceum Oegstgeest	27.410
Het Rijnlands Lyceum Sassenheim	397.263
Het Rijnlands Lyceum Wassenaar	521.881
The International Secondary School	483.923
The International Primary School	-35.885
Eerste Nederlandse Montessori School	203.209
European School Elementary	5.215
Europese School Secondary	844.970
Centraal Service Bureau	0
	<u>2.447.986</u>

Mutatie Bestemmingsreserve:

Verduurzaming en nieuwbouw RL Sassenheim	350.064
Werkdrukmiddelen RLO	56.545
Werkdrukmiddelen RLS	123.816
Werkdrukmiddelen RLW	26.552
Werkdrukmiddelen ISH secondary	-121.022
Werkdrukmiddelen ESH secondary	118.802
NPO-gelden 2022 RL Oegstgeest	240.007
NPO-gelden 2022 RL Sassenheim	41.331
NPO-gelden 2022 RL Wassenaar	9.513
NPO-gelden 2022 ISH Secondary	9.904
NPO-gelden 2022 ISH Primary	-71.908
NPO-gelden 2022 ENMS	-36.075
NPO-gelden 2022 ESH Elementary	-296.487
NPO-gelden 2022 ESH Secondary	72.479
Reserve middelen SWV (Passend Onderwijs) RLS	15.961
	<u>539.482</u>

Totaal resultaat 2023

2.987.468

Grondslagen voor de jaarrekening 2023

1. ALGEMEEN

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2023.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo). Op basis van de Rjo worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen en aanvullingen in de Rjo). De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

2. GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de Stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden alleen verwerkt indien het waarschijnlijk is dat de economische voordelen met betrekking tot de transactie de Stichting zullen toevloeien.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Voorzieningen

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), schulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen:

- Geldmiddelen
- Leningen
- Vorderingen
- Schulden

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaaarding worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de staat van baten en lasten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

3. GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING PASSIVA EN ACTIVA

Materiële vaste activa

Deze activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met afschrijvingen en bijdragen van derden, respectievelijk ontvangen subsidies.

Een activum met een waarde groter dan € 1.000,- wordt in de materiële vaste activa opgenomen, tenzij de gebruiksduur zich hier tegen verzet. De activa worden lineair afgeschreven op de grondslag van hun economische levensduur, in de veronderstelling van een nihil restwaarde. Een activum is een uit gebeurtenissen in het verleden voortgekomen middel waarover de rechtspersoon de beschikkingmacht heeft en waaruit in de toekomst naar verwachting economische voordelen naar de rechtspersoon zullen vloeien. Het juridische eigendom van de gebouwen berust bij de Stichting, waarbij aangemerkt wordt dat de economische eigendom berust bij de gemeente binnen welk rechtsgebied het gebouw kadastraal is aangemeld. In het kader van de doordecentralisatie is de Stichting in 2014 eigenaar (juridisch en economisch) geworden van het schoolgebouw in Sassenheim.

Het activum "gebouw" wordt gewaardeerd op basis van de voor eigen rekening verrichte investeringen, onder aftrek van de afschrijvingen. De afschrijvingsmethode vindt plaats op basis van het lineaire stelsel. Per activasoort gelden de volgende afschrijvingstermijnen:

Gebouwen: Variërend van 4 (geldt voor cabins) tot 40 jaar
Inventaris en apparatuur: Variërend van 3 tot 20 jaar

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Kosten van groot onderhoud worden verwerkt via een voorziening groot onderhoud. De overige onderhoudskosten komen ten laste van de staat van baten en lasten in het jaar waarin de kosten worden gemaakt.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële en financiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves en bestemmingsreserves gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het bestuur. Het afgezonderde deel van het eigen vermogen met een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangeduid als bestemmingsreserve.

Het gehele eigen vermogen van de Stichting is gevormd op basis van publieke gelden en derhalve aangemerkt als publiek eigen vermogen.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen. Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel. Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorziening jubilea

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening groot onderhoud

Een voorziening wordt gevormd voor verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan panden, installaties e.d. op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode tusschen de werkzaamheden voor groot onderhoud. De uitgaven van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de onderhoudsvoorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

In afwijking van hoofdstuk 212 RJ Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen is de jaarlijkse toevoeging aan de voorziening groot onderhoud bepaald op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijsplan gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat; deze methode is sinds 2017 toegepast. Er wordt gebruik gemaakt van de overgangsbepaling welke eindigt aan het eind van het verslagjaar 2023.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwijking van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Langlopende schulden

De waardering van langlopende schulden is toegelicht onder het hoofdstuk Financiële instrumenten.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofdstuk Financiële instrumenten.

Rijksbijdragen OCW/EZ

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de personele en materiële exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW. De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen uit hoofde van de basisbesteding (lumpsum) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft (in het jaar van toewijzing) volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten.

Niet-geoordeelde OCW-subsidies (subsidies die volledig vrij besteedbaar zijn) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten.

Geoordeelde OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (G1-doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekening-clausule heeft) worden naar rato van de voortgang (%) van de gesubsidieerde activiteiten verwerkt in de staat van baten en lasten. De subsidies waarvoor per balansdatum nog niet (alle) activiteiten (prestaties) zijn verricht, worden verantwoord onder de vooruit ontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen.

Geoordeelde OCW-subsidies (G2-doelsubsidies met verrekening-clausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de werkelijke subsidiabele lasten komen (naar rato van de aan het verslagjaar toe te rekenen werkelijke subsidiabele uitgaven). Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de vooruit ontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen. Niet-bestede middelen worden verantwoord als schuld aan het Ministerie van OCW onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn (subsidietijdvak) is verlopen.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel zoals verhuur, ouderbijdragen, bijdrage Europese Commissie, deelnemersbijdragen en overige baten, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

Schoolfees van internationale scholen zijn verplichte ouderbijdrage voor toelating tot het internationale curriculum. Deze opbrengsten worden toegerekend aan de betreffende periode waar deze betrekking op heeft.

Personeelsbeloningen/pensioenen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de Stichting.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomst). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioen-uitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopend actief opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Indien op basis van de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot een bedrijfstakpensioenregeling per balansdatum een verplichting bestaat, wordt een voorziening gevormd als het waarschijnlijk is dat de aanwending van een maatregelenpakket, dat nodig is voor het herstellen van de per balansdatum bestaande dekkingsgraad, zal leiden tot een uitstroom van middelen en de omvang daarvan betrouwbaar kan worden geschat.

Indien sprake is van aanpassingen van de per balansdatum opgebouwde aanspraken die voortvloeien uit toekomstige salarisverhogingen die per balansdatum reeds zijn toegezegd en die voor rekening van de Stichting komen wordt hiervoor een voorziening gevormd.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. De disconteringsvoet vóór belasting geeft de actuele marktrente per balansdatum van hoogwaardige ondernemingsobligaties / rendement op staatleningen weer, de risico's waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven reeds rekening is gehouden worden hierin niet betrokken, op balansdatum is er geen sprake van het vormen van een voorziening hiervoor.

De Stichting heeft de verplichtingen inzake de pensioenrechten van haar personeel ondergebracht bij stichting Pensioenfonds ABP. De Stichting betaalt hiervoor premies. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Pensioenfonds moeten vanaf 2015 gebruikmaken van de zogenaamde 'beleidsdekkingsgraad'. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. De beleidsdekkingsgraad was eind 2023 113,9% en eind 2023 bedroeg de actuele dekkingsgraad 110,5%. Om de pensioenen (gedeeltelijk) te kunnen indexeren, mag de beleidsdekkingsgraad, gedurende 5 jaar, niet lager zijn dan 104,2%, voor volledige indexatie moet de beleidsdekkingsgraad 126% zijn. De premie was per januari 2023 27,9%.

De Stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Stichting heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Afschrijvingen

Afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de betreffende materiële vaste activa en vindt lineair plaats. In het jaar van investeren wordt afgeschreven op basis van de door het bestuur gemaakte keuzen.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Belastingen

De Stichting maakt gebruik van de onderwijsvrijstelling voor vennootschapsbelasting.

Leasing

De Stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Als de Stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Risico's financiële instrumenten

Wij maken in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van diverse financiële instrumenten. De financiële instrumenten omvatten onder meer vorderingen, geldmiddelen, leningen, crediteuren en overige kortlopende schulden. Deze financiële instrumenten stellen de organisatie bloot aan markt-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de Stichting een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de organisatie te beperken. De Stichting zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen. Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van middelen worden kredietrisico en renterisico zoveel mogelijk uitgesloten. Het uitzetten van middelen en het gebruik van rente instrumenten hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van extra inkomsten door het aangaan van overmatige risico's.

Kredietrisico

De vorderingen op gemeenten hebben een zeer laag risico op oninbaarheid. Het kredietrisico wordt als beperkt ingeschat, door de grote spreiding van de vorderingen op debiteuren, waarbij significante debiteurenposities betrekking hebben op gemeenten.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen leningen. Bij de leningen van de gemeente Den Haag en het Ministerie van Financiën is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. Voor een toelichting op de looptijd en aflossingen op deze leningen wordt verwezen naar de toelichting op de langlopende schulden.

Liquiditeitsrisico

De Stichting loopt geen significante liquiditeitsrisico's. Er worden positieve kasstromen verwacht voor de komende jaren. Daarnaast vindt een strakke monitoring op de liquiditeitsprognose plaats en kan indien nodig bijsturing plaatsvinden.

Vaste Activa

1.2 Materiële vaste activa

	Gebouwen & terreinen	Inventaris & apparatuur	Activa in aanbouw	Totaal mat.activa
Stand per 31-12-2022				
Aanschafwaarde	43.694.622	22.724.597	0	66.419.220
Activa in aanbouw	0	0	528.541	528.541
Cumulatieve afschrijving (-/-)	16.024.387	16.380.757	0	32.405.144
Boekwaarde 31-12-2022	27.670.235	6.343.841	528.541	34.542.617
Mutaties 2023				
Investeringen	1.633.594	1.237.913	0	2.871.507
Activa in aanbouw	0	0	-528.541	-528.541
Aanschafwaarde desinvesteringen (-/-)	0	0	0	0
Cum. afschr desinvesteringen	0	0	0	0
Afschrijvingen (-/-)	1.667.022	1.784.720	0	3.451.741
Totaal mutaties	-33.428	-546.806	-528.541	-1.108.775
Stand per 31-12-2023				
Aanschafwaarde	45.328.216	23.962.511	0	69.290.727
Activa in aanbouw	0	0	0	0
Cumulatieve afschrijving (-/-)	17.691.409	18.165.476	0	35.856.885
Boekwaarde 31-12-2023	27.636.807	5.797.034	0	33.433.841

1.2.1 Gebouwen en terreinen

	RLO	RLS *)	RLW	ISH-SEC	ESH-SEC	ENMS	ISH-PRIM	ESH-ELEM	CSB	TOTAAL
Aanschafwaarde	6.588.302	6.620.100	2.894.820	17.324.987	3.677.962	276.346	3.250.252	2.861.217	200.636	43.694.622
Cumulatieve afschrijving	3.107.761	2.890.478	1.066.493	6.521.527	348.676	123.528	793.826	1.115.541	56.557	16.024.387
Boekwaarde 31-12-2022	3.480.541	3.729.623	1.828.327	10.803.460	3.329.286	152.818	2.456.426	1.745.676	144.079	27.670.235
Aansch.w. desinvestering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cum. afschr. desinvestering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Investeringen 2023	695.699	-	527.502	50.609	289.951	6.120	6.763	56.949	-	1.633.594
Afschrijvingen 2023	220.178	216.429	145.358	643.952	175.414	13.255	101.703	132.981	17.752	1.667.022
Boekwaarde 31-12-2023	3.956.063	3.513.194	2.210.471	10.210.116	3.443.823	145.683	2.361.486	1.669.644	126.326	27.636.807

1.2.2 Inventaris en apparatuur

	RLO	RLS	RLW	ISH-SEC	ESH-SEC	ENMS	ISH-PRIM	ESH-ELEM	CSB	TOTAAL
Aanschafwaarde	3.592.130	2.400.315	1.488.780	5.683.723	3.101.022	692.518	2.379.674	2.740.352	646.084	22.724.597
Cumulatieve afschrijving	2.561.646	1.861.001	1.151.137	4.711.175	1.305.363	421.756	1.900.680	1.935.205	532.792	16.380.757
Boekwaarde 31-12-2022	1.030.485	539.314	337.642	972.547	1.795.659	270.762	478.994	805.146	113.292	6.343.841
Aansch.w. desinvestering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Cum. afschr. desinvestering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Investeringen 2023	488.207	56.721	101.441	228.312	151.891	9.472	105.389	40.995	55.485	1.237.913
Afschrijvingen 2023	317.647	156.982	114.365	341.411	344.997	53.258	190.145	230.112	35.802	1.784.720
Boekwaarde 31-12-2023	1.201.044	439.053	324.718	859.449	1.602.553	226.976	394.238	616.029	132.975	5.797.034

1.2.3 Activa in aanbouw

	RLO	RLS	RLW	ISH-SEC	ESH-SEC	ENMS	ISH-PRIM	ESH-ELEM	CSB	TOTAAL
Aanschafwaarde	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
Activa in aanbouw	0	0	491.705	0	14.458	0	0	22.378	0	528.541
Boekwaarde 31-12-2022	0	0	491.705	0	14.458	0	0	22.378	0	528.541
Investeringen 2023	421.572	0	0	0	283.154	0	0	0	0	704.726
Activering 2023	-421.572	0	-491.705	0	-297.612	0	0	-22.378	0	1.233.267-
Boekwaarde 31-12-2023	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde 31-12-2023	5.157.107	3.952.247	2.535.189	11.069.565	5.046.376	372.660	2.755.724	2.285.673	259.301	33.433.841

*) Door de doordecentralisatie van het schoolgebouw van Het Rijnlands Lyceum Sassenheim in de gemeente Teylingen in 2014, is Stichting Het Rijnlands Lyceum naast juridisch ook economisch eigenaar van grond en schoolgebouw. Tevens dient vermeld te worden, dat op basis van de wet voor het voorgezet onderwijs (WVO), de gemeente het recht van bestemming van grond en gebouw heeft behouden. Deze overeenkomst is voor onbepaalde tijd gesloten waarbij de overeenkomst tegen elke datum opzegbaar is door zowel de gemeente als stichting Het Rijnlands Lyceum met inachtname van een opzegtermijn van 2 jaar. Bij onttrekking van de onderwijsbestemming zullen de gebouwen en terreinen eerst aangeboden dienen te worden aan de gemeente. De gemeente op haar beurt moet aangeven of zij bereid is de opstallen in eigendom te aanvaarden tegen (tenminste) de restant boekwaarde (obv 40 jarige annuïtaire afschrijving). Indien de gemeente daartoe niet bereid is, is bevoegd gezag vrij om de opstallen te vervreemden aan een derde. De verzekerde waarde bedraagt per 31 december 2023 € 24.677.000. De WOZ-waarde bedraagt € 7.836.000 (peildatum 1-1-2022).

Vorderingen

1.5.1	Debiteuren	31-12-2023	31-12-2022
	Openstaande posten	4.622.957	4.316.030
	Af: Voorziening wegens oninbaarheid	<u>-634.328</u>	<u>-801.960</u>
	Totaal	<u><u>3.988.629</u></u>	<u><u>3.514.070</u></u>
	Het openstaande postensaldo is vergelijkbaar met vorig jaar, door het afboeken van oude posten is de voorziening afgenomen.		
1.5.7	Overige vorderingen	31-12-2023	31-12-2022
	Overige vorderingen	<u>16.070</u>	<u>56.049</u>
	Totaal	<u><u>16.070</u></u>	<u><u>56.049</u></u>
1.5.8	Overlopende activa	31-12-2023	31-12-2022
	Overige vooruitbetaalde kosten / vooruitontvangen bedragen	<u>1.983.543</u>	<u>1.953.914</u>
	Totaal	<u><u>1.983.543</u></u>	<u><u>1.953.914</u></u>

Liquide middelen

1.7	Liquide middelen	31-12-2023	31-12-2022
1.7.1	Kas	13.448	18.390
1.7.2	Ministerie van Financiën	52.108.382	47.135.503
1.7.3	Bank	<u>1.135.231</u>	<u>757.192</u>
	Totaal	<u><u>53.257.061</u></u>	<u><u>47.911.085</u></u>

Toelichting op Ministerie van Financiën (MvF)

Sinds 15 december 2011 maakt de Stichting gebruik van het zogenaamde Schatkistbankieren van het MvF. Publieke instellingen, waaronder onderwijsinstellingen, kunnen van deze door het MvF ingestelde financieringsregeling gebruik maken.

De condities zijn:

- Bij het MvF wordt een rekening-courant aangehouden, waar alle overtollige middelen moeten worden gestald. Deposito's mogen niet anders dan bij het MvF worden geplaatst. Per einde boekjaar bedraagt het totale bedrag aan deposito's 22,5mln. Maandelijks wordt 2,5mln gestort van telkens 1 jaar looptijd.
- Dagelijks wordt het rekening-courantsaldo met de huisbankier (ING) "afgeroomd" op nihil.
- Overtollige middelen worden door het MvF risicoarm, degelijk en vertrouwd beheerd.

Stichting "Het Rijnlands Lyceum" heeft een Mantelovereenkomst Agentschap van de Generale Thesaurie (Ministerie van Financiën) – ING Bank N.V. (Schatkistbankieren. Er is een vrij opneembare rekening courant kredietfaciliteit ad €6 mln (zonder zekerheidsstelling). De rente is gebaseerd op dagelijkse EONIA fixing.

Het saldo van de liquide middelen is toegenomen ten opzichte van 31-12-2022 door een verbetering van het netto werkkapitaal. Daarnaast nemen de voorzieningen toe en is er een positief operationeel resultaat.

Eigen vermogen							
2.1	Eigen vermogen		Stand	Resultaat	Toedeling	van/naar	Stand
2.1.1	Algemene reserve (Publiek)		31-12-2022	2023	saldo CSB	Bestemming	31-12-2023
					eind 2023	Reserve	
	RL Oegstgeest	VO	7.476.172	-44.228	71.638		7.503.582
	RL Sassenheim	VO	3.973.275	340.643	56.620	0	4.370.538
	RL Wassenaar	VO	2.692.747	471.922	49.959	0	3.214.628
	ISH Secondary	VO	5.998.099	371.628	112.295	0	6.482.022
	ISH Primary	PO	4.264.510	-105.142	69.257	0	4.228.625
	ENMS	PO	547.361	203.209	0	0	750.570
	ESH Elementary	PO	861.402	-73.504	78.719	0	866.617
	ESH Secondary	VO	274.865	769.041	75.929	0	1.119.835
	Centraal Service Bureau		0	514.417	-514.417	0	0
			26.088.431	2.447.986	0	0	28.536.417
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)						
	Verduurzaming en nieuwbouw RL Sassenheim		1.924.393	350.064			2.274.457
	Werkdrukmiddelen RLO		219.577	56.545			276.122
	Werkdrukmiddelen RLS		203.398	123.816			327.214
	Werkdrukmiddelen RLW		146.492	26.552			173.044
	Werkdrukmiddelen ISH secondary		209.596	-121.022			88.574
	Werkdrukmiddelen ESH secondary		111.398	118.802			230.200
	NPO-gelden 2022 RL Oegstgeest		422.079	240.007			662.086
	NPO-gelden 2022 RL Sassenheim		112.871	41.331			154.202
	NPO-gelden 2022 RL Wassenaar		21.544	9.513			31.057
	NPO-gelden 2022 ISH Secondary		707.752	9.904			717.656
	NPO-gelden 2022 ISH Primary		158.439	-71.908			86.531
	NPO-gelden 2022 ENMS		36.075	-36.075			0
	NPO-gelden 2022 ESH Elementary		420.825	-296.487			124.338
	NPO-gelden 2022 ESH Secondary		47.305	72.479			119.784
	Reserve middelen SWV (Passend Onderwijs) RLS		54.028	15.961			69.989
			4.795.772	539.482	0	0	5.335.254
	Totaal Eigen Vermogen		30.884.203	2.987.468	0	0	33.871.671

Van het resultaat is € 2.447.986 aan de algemene reserve toegevoegd (€ 2.275.447 aan VO en € 172.539 aan PO). Aan de bestemmingsreserve is € 539.482 toegevoegd.

Doelstelling van de bestemmingsreserve per school:

- 1 RLO: met name op verbeteren van onderwijsresultaten en sociale cohesie door inzet van extra personeel en ontplooiën van activiteiten
- 2 RLS met name op verduurzaming en nieuwbouw van school, extra inzet van personeel, professionalisering van personeel
- 3 RLW/ISH met name op professionalisering van personeel, sociaal-emotionele en fysiek ontwikkeling van leerlingen
- 4 ENMS met name op ontwikkelen van teamleden gericht op onderwijskwaliteit
- 5 ESH Elementary alle bestemmingsreserve zijn in 2023 benut, met name op tijdelijke onderwijs ondersteunend personeel
- 6 ESH Secondary met name op verbeteren van sociaal-emotionele ontwikkeling, sociale cohesie door inzet van extra personeel en ontplooiën van activiteiten
- 7 ISH Primary alle bestemmingsreserve zijn in 2023 benut, met name op tijdelijke onderwijs personeel als vervanging tijdens ziekte
- 8 ISH Secondary met name op tijdelijke onderwijs personeel voor taalvakken en onderwijs ondersteunend personeel voor de bibliotheek

Vorzieningen en langlopende schulden**2.2.1 Voorziening groot onderhoud**

Deze voorziening is gebaseerd op meerjaren onderhoudsplannen (MJOP's) van de scholen. Jaarlijks worden deze MJOP's geëvalueerd en zonodig bijgesteld.

	31-12-2022	Dotatie	Vrijval	Onttrekking	31-12-2023
RL Oegstgeest	1.886.003	352.000	48.683	186.932	2.002.388
RL Sassenheim	1.198.599	298.800	94.077	167.183	1.236.140
RL Wassenaar	1.213.180	279.000	-19.173	84.937	1.426.416
ISH Secondary	1.770.326	653.000	18.225	77.141	2.327.960
ESH Secondary	607.596	248.000	15.926	16.089	823.581
ENMS	361.336	87.000	128.954	42.338	277.044
ISH Primary	681.706	271.205	2.277	38.006	912.628
ESH Elementary	1.608.629	401.000	64.102	199.479	1.746.049
CSB	42.591	16.000	-6.381	6.800	58.172
Totaal	9.369.966	2.606.005	346.689	818.904	10.810.378

<i>Onderverdeling naar looptijd:</i>	< 1 jaar	> 1 jaar	31-12-2023
Voorziening groot onderhoud	2.855.067	7.955.311	10.810.378

2.2.2 Overige voorzieningen

	31-12-2022	Dotatie	Vrijval	Onttrekking	31-12-2023
Voorziening spaarverlof	125.670	-	21.745	-	103.925
Voorziening jubileumuitkering	328.417	112.840	-	79.054	362.203
Voorziening langdurig zieken	152.818	130.652	-	-	283.470
Voorziening duurzame inzetbaarheid	647.143	206.079	-	-	853.222
Voorziening wovo	133.389	144.772	-	127.817	150.344
Overige voorzieningen	150.000	20.339	103.441	24.910	41.988
Totaal	1.537.437	614.682	125.186	231.781	1.795.152

<i>Onderverdeling naar looptijd:</i>	< 1 jaar	> 1 jaar	31-12-2023
Voorziening spaarverlof	6.156	97.769	103.925
Voorziening jubileumuitkering	26.120	336.083	362.203
Voorziening langdurig zieken	152.818	130.652	283.470
Voorziening duurzame inzetbaarheid	0	853.222	853.222
Voorziening wovo	63.187	87.157	150.344
Overige voorzieningen	41.988	0	41.988

Toelichting voorziening spaarverlof

De voorziening spaarverlof is gebaseerd op de per 31 december 2023 nog door personeel op te nemen dagen uit hoofde van spaarverlof.

Toelichting voorziening jubileumuitkeringen

De hoogte van de voorziening jubileumuitkering wordt gebaseerd op de kans dat iemand zijn bestuursjubileum (25 en 40 jaar) en zijn ambtsjubileum (25 en 40 jaar) bereikt.

Toelichting voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gebaseerd op de werknemers die op 31-12-2023 één jaar of langer arbeidsongeschikt waren.

Toelichting voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening duurzame inzetbaarheid is gebaseerd op de werknemers die aangegeven hebben hun uren in het kader van duurzame inzetbaarheid te willen sparen (conform de CAO 2018/2019).

Toelichting voorziening wovo

De voorziening wovo is gebaseerd op voormalig medewerkers die een (bovenwettelijke) WW-uitkering ontvangen. De hoogte van de voorziening is afhankelijk van de te verwachten terugkeer op de arbeidsmarkt en het resterend aantal maanden (jaren) dat een voormalig medewerker nog recht heeft op een (bovenwettelijke) WW-uitkering.

Toelichting overige voorzieningen

De overige voorzieningen zijn gebaseerd op nog aan werknemers te betalen vergoedingen per einde boekjaar.

2.3.3 Langlopende schulden aan Gemeenten/ Ministerie van Financiën

	<u>Lening nummer</u>	<u>Looptijd in jaren</u>	<u>31-12-2022</u>	<u>Reclass naar kortlopend</u>	<u>Aflossing 2023</u>	<u>31-12-2023</u>	<u>Interest %</u>	<u>Aflossing 2024</u>
Min.van Financiën (inz.RLS)	2396	21	1.214.004	0	57.810	1.156.194	2,070 %	57.810
Min.van Financiën (inz.ISH)	2686	24	3.999.999	0	166.666	3.833.333	1,000 %	166.666
Min.van Financiën (inz. RLS)	2993	9	1.433.334	-143.334	143.334	1.146.667	0,720 %	286.667
BNG bank (inz RLO)	40.111.898	25	1.666.665	0	66.666	1.599.999	1,700 %	66.666
Totaal			<u>8.314.002</u>	<u>-143.334</u>	<u>434.476</u>	<u>7.736.193</u>		<u>577.809</u>

De aflossingsverplichting eind 2023 (aflossing in 2024) bedraagt € 577.809 en is opgenomen onder de schulden aan kredietinstellingen (sub 2.4.1). Eind 2022 bedroeg de aflossingsverplichting € 434.475.

	Resterende termijn in jr	Nog af te lossen	
		< 5 jaar	> 5 jaar
Min.van Financiën (inz.RLS)	20	231.240	924.954
Min.van Financiën (inz.ISH)	23	666.664	3.166.669
Min.van Financiën (inz. RLS)	8	573.334	573.333
BNG bank (inz RLO)	24	266.664	1.333.335
		<u>1.737.902</u>	<u>5.998.291</u>

Garantstellingen zijn door de gemeente verstrekt voor leningen 2993 en 40.111898.

2.3.5 Langlopende schuld Deposit fee

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
Stand eind van het jaar	<u>1.887.000</u>	<u>2.208.500</u>

Deposit fee wordt bij aanmelding van leerlingen van RLO, RLW en de ISH geïncasseerd en bij het verlaten van de school weer gerestitueerd. In het algemeen staan deze bedragen langer uit dan 3 jaar.

De daling eind 2023 wordt verklaard vanuit het feit dat de ISH is overgestapt van een Deposit fee naar een Enrolment fee per schooljaar 2023-2024.

Kortlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
2.4.1. Schulden aan kredietinstellingen		
Aflossingsverplichtingen	577.809	434.476
	<u>577.809</u>	<u>434.476</u>
2.4.7 Belasting en premies sociale verzekeringen		
	31-12-2023	31-12-2022
Te betalen loonbelasting/soc.verzekeringen	3.745.831	3.678.951
Te betalen omzetbelasting	-12.689	73.735
Schulden Belastingdienst	273.177	
Totaal	<u>4.006.319</u>	<u>3.752.686</u>
2.4.8 Te betalen pensioenpremie		
	31-12-2023	31-12-2022
Te betalen pensioenpremie	1.092.261	1.063.347
Vooruitgefactureerde premie IPAP	0	0
Totaal	<u>1.092.261</u>	<u>1.063.347</u>
2.4.9 Overige kortlopende schulden		
	31-12-2023	31-12-2022
Personele verplichtingen	2.980.158	2.717.539
Overige kortlopende schulden	234.406	260.279
Totaal	<u>3.214.564</u>	<u>2.977.818</u>
Het saldo van de overige schulden per 31-12-2023 is toegenomen door het vooruitontvangen van een aantal grote subsidies.		
2.4.10 Overlopende passiva		
	31-12-2023	31-12-2022
Vooruitontvangen bijdragen (school fee)	22.913.713	20.912.492
Gesubsidieerde projecten OCW	933.734	207.184
Overige overlopende passiva	2.218.786	4.861.131
Totaal	<u>26.066.233</u>	<u>25.980.807</u>

Het saldo van de vooruitontvangen bijdragen (school fee) is toegenomen ten opzichte van 31-12-2022 door indexering van het jaarbedrag.

Het saldo van de overige overlopende passiva is m.n. afgenomen door de betaalde posten in verband met de nieuwbouw van RLW (3,3M).

Model G Verantwoording subsidies**Model G1: Subsidies zonder verrekeningsclausule**

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de beschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Zij-instroom	1078784-1	20-3-2020	Onderhanden
Zij-instroom	1083358-1	25-5-2020	JA
Zij-instroom	1152189-1	23-3-2021	JA
Zij-instroom	1281956-1	23-9-2022	JA
Zij-instroom	1240521-1	1-4-2022	JA
Zij-instroom	1281956-1	23-9-2022	Onderhanden
Zij-instroom	1288269-1	25-10-2022	Onderhanden
Zij-instroom	100004982-1	27-3-2023	JA
Zij-instroom	1373587-1	19-10-2023	Onderhanden
Zij-instroom	100008912-1	29-9-2023	Onderhanden
Lerarenbeurs	1277608-1	20-7-2022	JA
Lerarenbeurs	1277762-1	20-7-2022	JA
Lerarenbeurs	1277925-1	20-7-2022	JA
Lerarenbeurs	1278498-1	20-7-2022	JA
Lerarenbeurs	1281754-1	14-9-2022	JA
Lerarenbeurs	1321134-1	24-1-2023	JA
Lerarenbeurs	1349431-1	17-7-2023	Onderhanden
Lerarenbeurs	1349629-1	17-7-2023	Onderhanden
Lerarenbeurs	1350406-1	17-7-2023	Onderhanden
Lerarenbeurs	1350441-1	17-7-2023	Onderhanden
Int. Fund. Onderwijs	IFO220007	26-1-2022	JA
Sub. Heterogene brugklassen	SHB210264	8-2-2022	JA
Int. Fund. Onderwijs	IFO23020	18-1-2023	JA
Sub. Heterogene brugklassen	SHB423010	5-12-2023	Onderhanden
Praktijkgerichte Havo	PHAVO23047	15-8-2023	Onderhanden
Voorkmn. Onnodig zitten blvn.	VOZ23077	31-5-2023	Onderhanden
Voorkmn. Onnodig zitten blvn.	VOZ23090	1-6-2023	Onderhanden
Subsidie Onderwijsassistenten Opleiding tot Leraar	SOOL19210	20-3-2023	Onderhanden
Subsidie Onderwijsassistenten Opleiding tot Leraar	SOOL23128	21-6-2023	Onderhanden

Model G2: Subsidies met verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Bedrag toewijzing	Saldo 01-01-2023	Ontvangen		Tot.kosten 31-12-2023	Verrekend door gemeente	Saldo nog te besteden
				tot en met verslagjaar	Lasten in verslagjaar			
Ventilatie	VENT-V-230035	29-6-2023	324.000	-	324.000	-	-	324.000
Totaal			324.000	-	324.000	-	-	324.000

Niet in de Balans opgenomen activa en verplichtingen

Contracten

Off Balance zijn er verplichtingen aangegaan voor kopieerapparatuur, lockers, IT-voorzieningen en schoonmaakwerkzaamheden. Hierdoor zijn er leaseverplichtingen voor de kopieerapparatuur (tot en met 31 december 2024) voor een contractwaarde van € 75.672. Voor de IT voorziening is een contract afgesloten tot en met oktober 2024 met een contractwaarde van € 561.000. Het totaal aan contractwaarde voor de schoonmaakwerkzaamheden en beveiliging heeft een waarde van € 3.827.000. Ook voor de lockers zijn verschillende contracten afgesloten met een totale contractwaarde van € 96.000. Met de gemeente Den Haag is een overeenkomst afgesloten inzake de huur van grond, dit loopt tot en met augustus 2025 en heeft een contractwaarde van € 26.000.

Tijdelijke huisvesting

De Stichting heeft 2 leaseovereenkomsten voor cabins als tijdelijke onderwijsvoorziening bij de Europese School Den Haag met een jaar verlengd, het resterende contractwaarde is €130.000

Bij de International School of the Hague heeft de Stichting ook cabins als tijdelijke huisvesting laten plaatsen. Deze overeenkomsten zijn ook verlengd en lopen respectievelijk tot augustus 2024 en tot augustus 2025. De totale waarde van deze contracten is € 307.000

Nieuwbouw RLW

Er is door de Gemeente Wassenaar een bouwkrediet beschikbaar gesteld van 6,5 miljoen euro, waarvan 0,4 miljoen voor de eerste inrichting. Deze uitbreiding bij het Rijnlands Lyceum Wassenaar is gedaan ten behoeve van de afdeling Internationaal Onderwijs en wordt door aannemersbedrijf Kernbouw BV uitgevoerd. Het deel van de bouwkrediet bedraagt 3,3 miljoen euro is aan de bouw besteed en 0,4 miljoen euro aan de eerste inrichting. De resterende bedrag van 2,8 miljoen zal in 2024 worden benut op basis van aangegane verplichtingen.

Gebeurtenissen na balansdatum

De Stichting heeft geparticipeerd in de gezamenlijke rechtzaak over vereenvoudiging bekostiging PO en is in afwachting van de definitieve uitspraak hieromtrent.

Overheidsbijdragen

3	Baten	2023	2023	2022
		Realisatie	Begroting	Realisatie
3.1	Rijksbijdragen			
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	63.667.173	59.938.670	56.064.084
3.1.2.1	Overige subsidies OCW	3.939.783	4.180.771	6.350.375
3.1.2.2	Overige subsidies OCW - COVID subsidies	3.219.549	0	4.115.636
3.1.3	Af: inkomensoverdrachten	90.828	0	25.806
3.1.3.3.	Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	1.011.169		1.042.016
	Totaal	71.746.846	64.119.442	67.546.305
3.2	Overige overheidsbijdragen en subsidies			
3.2.1	Gemeentelijke bijdragen en subsidies	967.915	1.465.442	994.073
	Totaal	967.915	1.465.442	994.073

Toelichting 3.1 Rijksbijdragen

De stijging van de Rijksbijdrage OCW 2023 ten opzichte van 2022 is te verklaren door extra ontvangen bekostiging ter dekking van de gestegen loonkosten en pensioenpremies. De lumpsumfinanciering is, conform regelgeving, gebaseerd op het aantal leerlingen dat op 1 oktober van het voorafgaande kalenderjaar (of schooljaar) is ingeschreven. De aanvullende subsidies, onder meer ontvangen voor het verlagen van de werkdruk en verdere professionalisering van het personeel, zijn afgenomen ten opzichte van 2022.

Vanuit de Rijksbijdrage voor Bekostiging SJT is circa 1,4 miljoen (2022: 1,1 miljoen) overgemaakt naar Hogeschool van Beeldende Kunsten, Muziek en Dans en is direct in mindering gebracht (gesaldeerd) op de post Rijksbijdragen OCW.

Overige baten

3.5	Overige baten	2023	2023	2022
		Realisatie	Begroting	Realisatie
3.5.1	Verhuur	152.663	162.500	123.915
3.5.2	Detachering personeel	304.156	113.800	192.576
3.5.3.1	Ouderbijdragen	1.049.664	1.310.652	1.167.200
3.5.3.2	Schoolfee (internationaal)	31.255.794	30.438.105	28.545.439
3.5.3.3	Bijdrage Europese Commissie	6.194.743	6.242.165	5.722.766
3.5.4	Deelnemersbijdragen	1.953.561	1.965.400	1.680.253
3.5.5	Kantine	289.030	314.000	217.666
3.5.6	Overige baten	158.425	220.291	214.865
	Totaal	41.358.036	40.766.914	37.864.680
	Totaal generaal Baten	114.072.797	106.351.797	106.405.058

Toelichting 3.5.3 Ouderbijdragen

De baten ouderbijdragen 2023 betreft voor nationaal onderwijs 7/12 van de in rekening gebrachte ouderbijdrage schooljaar 2022/2023 en 5/12 de in rekening gebrachte ouderbijdrage 2023/2024. Voor internationaal onderwijs worden de gefactureerde schoolfees incl. mutaties op indentieke wijze verwerkt.

Lasten

	2023	2023	2022
	Realisatie	Begroting	Realisatie
4.1 Personeelslasten			
4.1.1 Lonen en salarissen*)	82.746.691	79.683.160	77.547.249
4.1.2 Overige personele lasten **)	6.547.091	4.409.950	5.919.221
4.1.3 Af: Uitkeringen	627.838	225.000	520.930
	88.665.944	83.868.109	82.945.540
*) Uitsplitsing lonen en salarissen			
4.1.1.1 Bruto lonen en salarissen	65.208.407	62.537.004	60.728.375
4.1.1.2 Sociale lasten	8.808.825	7.136.150	7.797.989
4.1.1.3 Pensioenpremies	8.729.459	10.010.006	9.020.885
Totaal Lonen en salarissen	82.746.691	79.683.160	77.547.249
**) Uitsplitsing overige personele lasten			
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	489.496	354.400	179.231
4.1.2.2. Personeel niet in loondienst	3.815.466	2.138.950	3.799.565
4.1.2.3 Overig	2.242.129	1.916.600	1.940.425
Totaal overige personele lasten	6.547.091	4.409.950	5.919.221

Het gemiddelde aantal betaalde fte's gedurende 2023 bedroeg 933,69 fte. Over 2022 bedroeg dit 923,51 fte.

De personeelslasten zijn toegenomen ten opzichte van 2022 als gevolg van de hogere loonkosten naar aanleiding van de CAO akkoorden.

4.2 Afschrijvingslasten			
4.2.1 Gebouwen en terreinen	1.667.022	1.722.080	1.579.902
4.2.2 Inventaris en apparatuur	1.784.720	1.781.786	1.834.279
Totaal	3.451.742	3.503.866	3.414.181

De afschrijvingslasten in 2023 zijn in lijn met de begroting en 2022.

4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur	1.024.974	1.097.400	915.512
4.3.2 Onderhoud	1.116.870	1.292.500	1.107.489
4.3.3 Energie en water	1.936.659	2.286.637	936.477
4.3.4 Schoonmaakkosten	1.779.807	1.602.040	1.669.978
4.3.5 Heffingen	191.292	190.600	183.006
4.3.6 Dotatie aan voorziening	2.259.316	2.606.005	2.492.587
4.3.7 Overige huisvestingslasten	102.851	202.500	126.722
Totaal	8.411.769	9.277.682	7.431.771

De huisvestingslasten tov 2022 zijn met name toegenomen door de hogere gas en energiekosten.

De kosten zijn lager dan budget ivm o.a. een vrijval op de voorziening groot onderhoud van 0,4K, lagere huisvesting gerelateerde advieskosten van 0,1K, en een lagere onderhoudskosten van 0,2K.

	2023	2023	2022
	Realisatie	Begroting	Realisatie
4.4 Overige lasten			
4.4.1 Administratie en beheer *)	1.012.701	1.003.590	971.314
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	2.612.959	2.361.142	2.451.654
4.4.3 Overige instellingslasten	8.300.005	7.125.994	7.410.843
Totaal	11.925.665	10.490.727	10.833.811

De overige lasten zijn flink gestegen door een toename van schoolactiviteiten die uitgesteld waren gedurende de corona-pandemie.

Totaal generaal Lasten	112.455.120	107.140.384	104.625.303
-------------------------------	--------------------	--------------------	--------------------

*) Specificatie honorarium accountant

4.4.1.1 Controle jaarrekening	92.949		74.532
4.4.1.2 Nadere controleopdrachten	0		0
4.4.1.3 Fiscale adviezen	0		0
Totaal accountantskosten	92.949		74.532

Dit zijn de gerealiseerde accountantskosten in 2023 (resp. 2022)

Financiële baten en lasten

		2023	2023	2022
		Realisatie	Begroting	Realisatie
5	Financiële baten en lasten			
5.1	Financiële baten (rentebaten)	1.475.288	0	132.746
5.2	Financiële lasten (rentelasten)	105.497	105.730	110.662
	Financiële baten en lasten	1.369.791	-105.730	22.084

De rentebaten zijn toegenomen door de verhoging van het rentepercentage sinds het derde kwartaal van 2022 (daarvoor: nihil).

Totaal resultaat

2.987.468	-894.317	1.801.839
------------------	-----------------	------------------

Segmentatie naar onderwijssector VO/PO2023

		Totaal	VO	PO
3	Baten			
3.1	Rijksbijdragen	71.746.846	58.677.846	13.069.000
3.2	Overige overheidsbijdragen en subsidies	967.915	756.752	211.163
3.5	Overige baten	41.358.036	29.639.601	11.718.435
	Totaal baten	114.072.797	89.074.199	24.998.598
4	Lasten			
4.1	Personeel	88.665.944	67.966.605	20.699.339
4.2	Afschrijving	3.451.742	2.714.883	736.859
4.3	Huisvesting	8.411.769	6.072.532	2.339.237
4.4	Instelling	11.925.665	10.058.337	1.867.328
	Totaal lasten	112.455.120	86.812.357	25.642.763
	Saldo baten en lasten	1.617.677	2.261.842	-644.165
5	Financiële baten en lasten	1.369.791	957.555	412.236
	Resultaat	2.987.468	3.219.397	-231.929

Grondslagen voor segmentatie:

Alle opbrengsten en directe kosten worden op de kostenplaats van de school geboekt
De indirecte kosten worden verdeeld over de scholen.

Model E: Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2023 eur	Resultaat 2023 eur	Totale baten eur	Art 2:403BW ja/nee	Deelname %	Consolidatie %
SWV Zuid Holland West	Stichting	Den Haag	4	niet bekend	niet bekend		Nee	0%	0%
SWV VO regio Leiden	Stichting	Leiden	4	niet bekend	niet bekend		Nee	0%	0%
SWV V(S)O Duin en Bollenstreek	Stichting	Lisse	4	niet bekend	niet bekend		Nee	0%	0%
SWV passend primair onderwijs Haaglanden	Stichting	Den Haag	4	niet bekend	niet bekend		Nee	0%	0%

Code activiteiten: 1. Contractonderwijs 2. Contractonderzoek 3. Onroerende zaken 4. Overige

Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semi publieke Sector

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Het Rijnlands Lyceum. Het voor Het Rijnlands Lyceum toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 189.000, conform klasse E van de bezoldigingsmaxima 2023. Klasse E van de bezoldigingsmaxima is conform de CAO voor Bestuurders Voortgezet Onderwijs. De beloning betaalbaar op termijn is de ontvangen pensioenbijdrage (afdracht werkgeversdeel van de pensioenpremies).

Klasse E is berekend op basis van het aantal complexiteitspunten voor Het Rijnlands Lyceum. Deze complexiteitspunten zijn bepaald op basis van:

1. de totale baten in 2021. Die bedragen 99,4 miljoen en leveren 8 complexiteitspunten op.
2. het aantal bekostigde leerlingen in 2021. Dat zijn er 7.359 en dat levert 3 complexiteitspunten op.
3. het gewogen aantal onderwijssoorten per 1 oktober 2021. Dat zijn er 4 en dat levert ook 4 complexiteitspunten op.

Bij elkaar 15 complexiteitspunten die conform de WNT een indeling in klasse E voorschrijft.

Bezoldiging topfunctionarissen	Drs. A. Kastelein
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde functievulling in 2023	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1
Gewezen topfunctionaris?	Ja
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	161.774
Beloningen betaalbaar op termijn	22.792
Subtotaal	184.566
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	184.566

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan N.v.t.

Gegevens 2022	01/01 - 31/12
Aanvang en einde functievulling in 2022	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor 2022 in fte	1
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	156.497
Beloningen betaalbaar op termijn	22.778
Totale bezoldiging 2022	179.276
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	183.000

Toezichthoudende topfunctionarissen	drs. J.L.C. vd Werff	drs. D.A. Stijl	drs. P. van Slooten	mr. R. Fasten	drs. D.A. Jongeneel	mr. R.K. Flippo	drs. C.H. Dubbelboer	dr. H.F.M. Gertsen
Functiegegevens	Voorzitter	Vice voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/05	01/01 - 30/04	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/05 - 31/12	01/06 - 31/12	N.v.t.
Bezoldiging	11.950	4.196	1.800	7.200	7.583	4.800	4.236	0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	28.350	7.819	6.214	18.900	18.900	12.686	11.081	0
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	11.950	4.196	1.800	7.200	7.583	4.800	4.236	0
Reden waarom de overschrijding al	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022								
Aanvang en einde functievulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/09 - 31/12	N.v.t.	N.v.t.	01/01 - 31/08
Bezoldiging *	11.200	8.142	7.114	6.950	2.317	N.v.t.	N.v.t.	4.467
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	27.450	18.300	18.300	18.300	6.117	N.v.t.	N.v.t.	12.183

Leidschendam-Voorburg,

drs. A. Kastelein MBA	drs. J.L.C. vd Werff	drs. D.A. Stijl	mr. R. Fasten
bestuurder	voorzitter RvT	vice voorzitter RvT	lid RvT
drs. D.A. Jongeneel	mr. R.K. Flippo	drs. C.H. Dubbelboer	
lid RvT	lid RvT	lid RvT	

Overige gegevens

Bij het jaarverslag wordt een controleverklaring afgegeven door een onafhankelijke accountant.